

18. møde.

Fredag den 11. november kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at han ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om folkepension, forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring. (Vedrørende ændring af fradragsreglerne for beregning af alders- og invaliderente og pensionstillæg til invaliderentemodtagere m. v.) og

forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg (vedrørende hjælp til enker m. v.).

Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede socialminister, for at han kan fremsætte de nu anmeldte lovforslag.

Socialministeren (Strøm): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om folkepension samt forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring. (Vedrørende ændring af fradragsreglerne for beregning af alders- og invaliderente og pensionstillæg til invaliderentemodtagere m. v.).*

Den danske sociallovgivning er bygget op gennem en meget lang årrække, og udviklingen i denne lovgivning har afspejlet det skiftende syn på de sociale opgaver og på samfundets forpligtelse til og mulighed for at løse dem.

Der har allerede længe været en erkendelse af det offentliges forpligtelser overfor den personkreds, hvis forhold her er til drøftelse, nemlig vore gamle medborgere. Det har i alle samfundskredse været følt som noget naturligt, at der måtte skaffes mulighed for, at de gamle efter et langt livs arbejde modtager en ydelse, der sætter dem i stand til økonomisk at leve en betrygget tilværelse.

Der har da også gennem en meget lang årrække været lovgivning om ydelser fra det offentlige til de gamle, oprindelig som en skønsmæssigt fastsat understøttelse, senere som en ydelse af en bestemt størrelse, men dog afhængig af modtagerens økonomiske forhold. Som et led i socialreformen, der blev

fremsat af daværende socialminister K. K. Steincke, blev alderdomsforsørgelsen ordnet ved loven om folkeforsikring af 20. maj 1933, men debatten om alderdomsforsørgelsens problemer holdt ikke dermed op. Navnlig efter krigens ophør, da man igen kunne overveje ændringer af sociallovgivningen, kom spørgsmålet frem påny. Ønsket om at lade foretage undersøgelser vedrørende alderdomsforsørgelsens problemer blev således rejst ved nogle forhandlinger i rigsdagen i 1946 og 1947 om ændringer i alders- og invaliderentelovgivningen. Det gav sig udslag i, at der i 1946 af arbejds- og socialministeriet blev nedsat et embedsmandsudvalg med den opgave at undersøge muligheden for og ønskeligheden af at kombinere den gældende lovgivning om aldersrente med en forsikringsmæssig tillægsordning.

For at få foretaget en virkelig tilbunds- gående undersøgelse af alderdomsforsørgelsens problemer nedsatte regeringen i begyndelsen af 1948 en kommission, der fik til opgave at undersøge betingelserne for og virkningen af at erstatte den gældende alders- og invaliderentelovgivning med en hele befolkningen omfattende ordning, der helt eller overvejende kunne hvile på et forsikringsmæssigt grundlag. Kommissionen kunne endvidere på grundlag af den indstilling, der måtte blive afgivet af det nævnte embedsmandsudvalg, behandle spørgsmålet om en forsikringsmæssig overbygning af den bestående alders- og invaliderenteordning.

Denne kommission, der har været benævnt folkeforsikringskommissionen, blev sammensat af repræsentanter for de politiske partier samt af repræsentanter for socialministeriet og andre sagkyndige embedsmænd.

Folkeforsikringskommissionen, hvis formand var departementschef H. H. Koch, har afsluttet sit arbejde og udsendt en betænkning i juni 1955. Jeg benytter lejligheden til at udtale en varm tak til kommissionen for det grundige og dygtige arbejde, den har udført. Jeg skal henvise til indholdet af denne betænkning, idet jeg kort skal fremdrage de spørgsmål, kommissionen har beskæftiget sig med.

Betænkningen indeholder i 1. afsnit en gennemgang af den gældende alders- og invaliderenteordning i Danmark og i 2. afsnit en gennemgang af den historiske og